

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)

Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)

Сучавський університет ім. Стефана чел Маре (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)

Київський національний університет будівництва і архітектури (Україна)

Сумський державний університет (Україна)

Сумський національний аграрний університет (Україна)

Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна)

Державна установа

«Інститут економіки та прогнозування НАН України» (Україна)

Державна установа

«Інститут демографії та проблем якості життя НАН України» (Україна)

Державна податкова інспекція у м. Полтава Головного управління Державної
податкової служби у Полтавській області (Україна)

Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Спілка аудиторів України» (Україна)

Торгово-промислова палата України (Україна)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЗБІРНИК

II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В
УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

06 червня 2024 року

ПОЛТАВА

3. Розвиток альтернативної енергетики в Європі.
URL: <https://smarteco.biz.ua/alternative-energy-eu/>
4. Зелена економіка. Sustainable Development. URL: <https://sdgs.un.org/>
5. Скороход І.С., Горбач Л.М. Розвиток «зеленої» економіки в країнах Європейського Союзу *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління.* 2019. №2. С. 17-21.

УДК 338.13

Кулакова С.Ю., к.е.н., доцент; Степаненко О.А., магістрант; Лук'яненко Л.В., магістрант
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Сучасний бізнес переживає значні зміни через рушійну силу цифрової трансформації. Цифрова трансформація надає нові можливості та ставить нові виклики у всіх секторах економіки. У такому середовищі основним фактором успішності підприємства є його здатність адаптуватися та залишатися конкурентоспроможним.

Одним з найважливіших аспектів конкурентоспроможності в епоху цифровізації є технологічна інноваційність. Підприємства повинні використовувати передові цифрові технології, такі як штучний інтелект, аналітика даних для оптимізації своїх процесів, залучення нових клієнтів та покращення якості своїх продуктів та послуг [1].

Наступним важливим фактором є цифрова стратегія. Підприємства мають розробити чітку цифрову стратегію, яка відображатиме їхні цілі та визначатиме шляхи досягнення конкурентних переваг. Цифрова стратегія включає в себе визначення цифрових ініціатив, впровадження нових продуктів та послуг, залучення нових бізнес-моделей та підвищення ефективності операцій.

Важливим аспектом є культурна трансформація. Підприємства повинні створити культуру інновацій, що сприяє відкритості до нових ідей, експериментам та навчанню на помилках. Для цього може знадобитися зміна внутрішньої структури та процесів організації, а також залучення та розвиток висококваліфікованих співробітників з цифровими навичками.

Окремої уваги заслуговує фокус на клієнта. В умовах цифровізації важливо розуміти та задовольняти потреби клієнтів шляхом персоналізації пропозицій та використання аналітики для прогнозування їхніх потреб та поведінки.

Враховуючи швидкість змін в сучасному бізнесі, важливо акцентувати увагу на адаптивності та гнучкості підприємства. Ці поняття означають здатність підприємства швидко реагувати на зміни у ринкових умовах та технологічному середовищі, швидко впроваджувати нові ідеї та технології, а також оперативно вирішувати проблеми, які виникають у процесі цифрової трансформації.

Важливим елементом успішної цифрової трансформації є також відкритість до партнерства та співпраці з іншими компаніями, технологічними стартапами та галузевими експертами.

Для підвищення конкурентоспроможності підприємства важливо виявити, картографувати і класифікувати фактори та резерви, що визначають рівень його конкурентоспроможності. За ступенем залежності від компанії ці фактори можна поділити на зовнішні (інвестиційний стан галузі, регіону, країни) та внутрішні. Під внутрішніми чинниками розуміють фактори, які прямо контролюються або впливають на бізнес в межах самого підприємства. Це може бути стратегія управління, організаційна культура, фінансові ресурси, кваліфікація персоналу. Підвищення конкурентоспроможності підприємств вимагає

планомірного опрацювання та реалізації управлінських рішень у всіх сферах діяльності відповідно до обраної довгострокової стратегії розвитку [2].

Організаційні заходи для підвищення рівня конкурентоспроможності включають: надання пріоритету продукту; зміни у якості товару та його технічних характеристиках для врахування вимог споживача та їх конкретних потреб; визначення переваг товару над аналогами; виявлення дефектів аналогічної продукції, що випускається конкурентами; аналіз заходів, які проводять конкуренти для вдосконалення аналогічної продукції, використання цінових факторів для підвищення конкурентоспроможності продукції, виявлення та реалізація нових пріоритетних сфер реалізації продукції. Цифрова трансформація формує нову реальність, яка призводить до значних змін у бізнес-процесах, моделях управління, комунікаційних системах та інших аспектах. Хоча не всі аспекти цифрової трансформації реалізовані, є кілька ключових характеристик: прискорення процесів, спрощення робочих потоків і доступність цифрових технологій для всіх.

Враховуючи, що оптимізація всіх процесів є однією з ключових складових конкурентоспроможності, важливо зазначити, що саме впровадження цифрових технологій сприяє створенню конкурентних переваг. Цифрова трансформація на підприємстві передбачає застосування широкого спектру технологій, таких як промисловий Інтернет, системи автоматизації збору та аналізу інформації, обробка великих даних, використання RFID-датчиків, роботизація, адитивні технології тощо [3].

Розглядаючи всебічний вплив цифровізації на діяльність підприємства з точки зору підвищення конкурентоспроможності, важливо зазначити наступне: по-перше, цифрова трансформація виробництва та управління передбачає широке використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів, що дозволяють автоматизувати процеси виробництва та управління підприємством. По-друге, використання великих даних означає використання електронних технологій для обміну даними між внутрішніми та зовнішніми інформаційними системами, що дозволяє відслідковувати та коригувати потреби, що виникають у ланцюжку постачальник – виробник – споживач. По-третє, цифрова трансформація моніторингу стану обладнання включає в себе використання спеціальних датчиків та промислових роботів, промислового інтернету, а також створення «цифрового двійника».

Цифрова трансформація промислового виробництва є необхідною як для розвитку вітчизняної промисловості, так і для забезпечення конкурентних переваг вітчизняним підприємствам на світовому ринку. Враховуючи позитивний вплив цифровізації на бізнес, доцільно виділити декілька чинників підвищення конкурентоспроможності: підвищення рівня продуктивності праці, підвищення прозорості та зручності роботи, автоматизація виробництва та розширення каналів збуту продукції. У цифрову епоху стрімко зростає значення ефективного використання технологій для досягнення конкурентних переваг. Одним із ключових напрямків є аналіз та оптимізація бізнес-процесів. Цифрові інструменти дозволяють не лише автоматизувати рутинні операції, а й забезпечують доступ до великої кількості даних для аналізу та прийняття обґрунтованих стратегічних рішень [4].

Отже, у сучасному бізнес-середовищі цифрова трансформація стає необхідною умовою для забезпечення конкурентоспроможності підприємств. Основні аспекти успішної цифрової трансформації включають розробку чіткої цифрової стратегії. Важливою є також відкритість до партнерства та співпраці з іншими компаніями та експертами галузі. Тільки інтеграція цих підходів дозволить підприємствам ефективно адаптуватися до швидкозмінного ринкового середовища та досягати успіху в довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Котельникова Ю. М. Підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах цифровізації. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 4. С. 101-108.
2. Августин Р.Р., Демків І.О. Управлінські інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/16.pdf

3. Лозова Т. І., Олійник Г. Ю., Олійник О. А. Цифровізація проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна: земельних ділянок, розташованих на них будівель, споруд та передавальних пристроїв. *Економіка та держава*. 2019. № 1. С. 4-9.

Тарасенко І.О., Гавриленко Н.Г. Сучасні тенденції цифровізації економіки: проблеми та перспективи розвитку. *Міжнародний журнал «Інтернаука»*. 2021. № 3(47). Т. 1. С. 36-46.

УДК 339.92

Степаненко О.А., магістрант
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Процес європейської інтеграції України є складним, багатошаровим та тривалим, вимагаючи уваги до численних чинників і викликаючи значні зміни в економічній сфері. Євроінтеграція значною мірою впливає на фінансово-господарську діяльність вітчизняних підприємств. По-перше, підприємства отримують доступ до європейських ринків, що дає змогу розширити клієнтську базу і підвищити конкурентоспроможність. По-друге, європейська інтеграція сприяє впровадженню європейських стандартів якості та технологій, підвищенню ефективності виробництва та якості продукції.

Крім того, підприємства можуть отримати фінансову підтримку для розвитку бізнесу від ЄС у вигляді грантів та кредитів, що стимулює інновації та модернізацію. Проте підприємства можуть зіткнутися зі зростаючою конкуренцією на внутрішньому ринку, що може вимагати від них підвищення продуктивності та оптимізації бізнес-процесів [1].

Євроінтеграція також вимагає адаптації до європейських правових норм і стандартів, що потребує додаткових витрат на навчання персоналу та зміни внутрішніх процедур. Загалом, вплив євроінтеграції на фінансово-господарську діяльність підприємств може бути позитивним, але вимагає відповідної підготовки та адаптації до нового середовища.

Важливим аспектом впливу євроінтеграції на фінансово-господарську діяльність підприємств є розвиток партнерських відносин з європейськими підприємствами. Партнерські відносини створюють нові можливості для спільних проектів та ініціюють обмін досвідом та технологіями. Такі партнерства можуть сприяти підвищенню ефективності та технологічним інноваціям на підприємствах.

Інтеграція в європейський ринок також вимагає від підприємств дотримання високих екологічних стандартів та соціальної відповідальності. Як наслідок, з'являються додаткові витрати на модернізацію виробництва та впровадження екологічно чистих технологій, але це також підвищує міжнародну репутацію підприємства. Підприємства можуть скористатися можливостями професійного розвитку та навчання для своїх співробітників через європейські програми обміну та стажування для підвищення кваліфікації працівників та запровадження нових управлінських практик.

Одним з результатів євроінтеграції для діяльності українських підприємств є активне залучення інвестицій. Відкриття економіки для європейських інвесторів сприятиме притоку капіталу, який може бути використаний для розширення виробничих потужностей, створення нових продуктів та послуг, підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств. Розширення доступу до європейських ринків також призведе до збільшення експорту української продукції, що матиме позитивний вплив на українську економіку загалом. Підприємства зможуть інтегруватися в міжнародні ланцюги поставок, підвищуючи таким чином ефективність і знижуючи витрати [2].

Євроінтеграція вимагає вдосконалення управління фінансовими потоками та бухгалтерського обліку відповідно до європейських стандартів, що є важливим для